TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Phó Chủ tịch Quốc hội Trần Quang Phương đề nghị, làm rõ có hay không "lợi ích nhóm" trong hợp đồng, giá điện

16:08 12/10/2023

Phó Chủ tịch Quốc hội Trần Quang Phương đề nghị, làm rõ có hay không "lợi ích nhóm" trong hợp đồng, giá điện: "Đánh giá những ách tắc, vướng mắc trong điều hành giá điện, giá than, giá khí và xăng dầu vừa qua. Nguyên nhân và trách nhiệm thế nào? Đánh giá kỹ hơn thực trạng thực hiện quy hoạch điện VII, điều chỉnh những vướng mắc giữa quy hoạch và truyền tải. Vì sao để xảy ra tình trạng điện thì thừa, nhưng không hòa lưới điện quốc gia?

Toàn cảnh Phiên họp thứ 27 Ủy ban Thường vụ Quốc hội. Ảnh quochoi.vn.

Chủ nhiệm Ủy ban Kinh tế của Quốc hội Vũ Hồng Thanh đề nghị làm rõ đối với những năng lượng nhập khẩu: “Trong báo cáo chúng ta nhập khẩu điện bây giờ khá nhiều và nếu nhập khẩu điện nhiều như thế thì không hiểu kinh nghiệm của quốc tế trong cơ cấu điện nhập khẩu là bao nhiêu? vấn đề về cơ chế tài chính

về nhập khẩu, nhập khẩu cũng phải có cơ cấu tỷ lệ như thế nào? Ví dụ như sản xuất than giảm quy mô công suất thì bù đắp nhập khẩu nguồn than để các nhà máy điện trong nước ta hoạt động giám sát như thế nào?

Tại phiên họp, Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ nhấn mạnh, giám sát phải chỉ ra được trách nhiệm của các cơ quan, tổ chức, liên quan nhưng dự thảo Nghị quyết chưa đề cập cụ thể, còn chung chung. Do vậy, trọng tâm của hoạt động giám sát nên tập trung vào việc thực hiện Quy hoạch điện VII và kế hoạch triển khai Quy hoạch điện VIII. Việc ban hành nghị quyết cần chỉ ra những vấn đề lớn cần triển khai thực hiện trong giai đoạn tới, trong đó có chuyển đổi năng lượng công bằng; tháo gỡ những điểm nghẽn về thể chế, chính sách trong việc phát triển năng lượng; bổ sung các số liệu, cập nhật tình hình thực tế trong dự thảo Nghị quyết...

Chủ tịch Quốc hội nhấn mạnh: "Loạt các dự án về ngành năng lượng nguy cơ thất, thoát lãng phí lớn mà Nghị quyết giám sát của Quốc hội về lĩnh vực năng lượng đã được chỉ ra, trong này đã làm được chưa? Giám mà không sát thì cuối cùng cũng phải chịu trách nhiệm. Vấn đề giá trong này, chính sách giá cũng không cụ thể: Giữa giá khí với giá điện, có giá đầu ra thì không làm được đầu vào thì không làm được đầu ra. Vậy vai trò điều phối Nhà nước ở đây thế nào?"

Phó Chủ tịch Quốc hội Trần Quang Phương đề nghị, làm rõ có hay không "lợi ích nhóm" trong hợp đồng, giá điện. Ảnh internet.

Chủ tịch Quốc hội cũng cho rằng báo cáo cần đề cập đến vấn đề chuyển đổi năng lượng. Chủ tịch Quốc hội lưu ý đến một số vấn đề về điện sinh khối, lộ

trình chuyển đổi điện than…cần được xem xét và Đoàn giám sát thể hiện quan điểm về vấn đề này để Ủy ban Thường vụ Quốc hội xem xét quyết định liên quan đến vấn đề này để bảo đảm an ninh năng lượng, chuyển đổi năng lượng phải công bằng và khả thi, phải đảm bảo an ninh về tài chính, các chi phí xã hội, trật tự an ninh, an toàn xã hội, vấn đề việc làm, lao động…

Chủ tịch Quốc hội nêu rõ đây là những vấn đề không đơn giản nên phải có những quan điểm rõ ràng trong vấn đề về chuyển đổi năng lượng này. Giám sát về mức năng lượng, an ninh năng lượng phải đặt lên hàng đầu, cùng với đó là vấn đề tiết kiệm năng lượng.

Giải trình tại phiên họp, Phó Thủ tướng Chính phủ Trần Hồng Hà cho biết, bất cập lớn nhất hiện nay là pháp luật trong từng lĩnh vực điện lực, dầu khí,... được xây dựng tương đối độc lập. Việc phê duyệt quy hoạch vẫn còn lúng túng bởi trên thực tế, vấn đề này được điều chỉnh ở các luật khác nhau, nhiều vấn đề chưa chế định trong các văn bản. Do đó, cần làm rõ các sơ hở liên quan tới điều chỉnh quy hoạch và cơ sở quy hoạch. Về vấn đề giá điện, phương pháp định giá và các quy định pháp luật thì giá vẫn còn nhiều tranh cãi.

Chính phủ đã nhận ra điều này và Thủ tướng Chính phủ đã chỉ đạo chưa cần sửa Luật Điện lực vẫn có thể quy định được giá thị trường của giá điện, đặc biệt cho phép mua bán điện trực tiếp và tính toán thêm một số chi phí liên quan đến vận hành, điều tiết, phân phối… Từ nay đến cuối năm, Bộ Công Thương sẽ ban hành 01 nghị định và 03 thông tư, trong đó có thể tham khảo kinh nghiệm thế giới về hình thức mua bán điện trực tiếp.

Thời gian tới, Đoàn giám sát kiến nghị, nghiên cứu, đề xuất cơ chế, chính sách vận hành thị trường năng lượng cạnh tranh phù hợp; Đánh giá tính khả thi của các dự án nguồn và lưới điện dự kiến thu hút đầu tư bằng nguồn vốn ngoài ngân sách; Cùng với đó, tiếp tục đẩy mạnh công tác giám sát, kiểm toán, thanh tra xử lý dứt điểm các vụ việc tồn đọng; trong năm 2023, làm rõ nguyên nhân gây ra khoản lỗ của các Tập đoàn/Tổng công ty nhà nước phát triển năng lượng trong thời gian vừa qua.

PV *(lược ghi)*